

ЖИТИЕ НА СВЕТИТЕ СЕДЕМ МОМЦИ ЕФЕСКИ

Всички тези седем момци били деца на невежите граждани в гр. Ефес. Те живеели по време на гонението против християните при император Деций.

Това било жестоко гонение. Навсякъде християните били преследвани и арестувани, за да ги принуждават да вземат участие в идолските жертвоприношения. Някои от тях се бояли от мъки и се покорявали. Но твърдите във вярата неустрашимо я изповядвали и не отстъпвали нито пред страдания, нито пред мъчителна смърт. Много християни напуснали градовете и се криели по пещерите. Между тях били и седемте ефески момци: Маскимилиан, Ексакустодиан, Ямвлих, Мартиниан, Дионисий, Антонин и Йоан. Тези момци напуснали града и се поселили в една пещера на планината Охлон, където чрез пост и молитва се готвели за предстоящия им подвиг.

Като узнал за това, Деций заповядал да затрупат с камъни входа на пещерата. Двамата от придворните (Теодор и Руфим) тайно изповядвали Христовата вяра и турили пред камъните оловни плочки, на които написали имената на живо погребаните в пещерата седем момци.

Между това Бог по неизповедимите Свои определения дал на момците смъртен сън и ги запазил за цели две столетия нетленни и неизменни до тяхното пробуждане за Негова слава и за свидетелство, че Неговите думи за възкресение са истинни.

Чудното пробуждане на момците, заспали във време на Дециевото гонение, се извършило в царуването на Теодосий Млади. По това

ЖИТИЯ НА СВЕТИИТЕ

време се появили еретици, които отхвърляли възкресението на мъртвите въпреки евангелските думи, че "мъртвите ще чуят гласа на Сина Божия и като чуят, ще оживеят". Тази ерес внесла смут в Църквата, но точно тогава се проявило нагледно свидетелство за истинността на възвестеното от Христа възкресение на мъртвите.

Стопанинът на нивата на планина Охлон, гдето се намирала затрупаната пещера, в която били починали седемте момци преди 200 години, написал да направи ограда на овците си. За строеж на оградата слугите му взимали от ония камъни, с които била затрупана пещерата, без да подозират нейното съществуване. Изравяйки камъните, те случайно направили отвор към пещерата. В туй време момците оживели без да знаят, че те са се пробудили не от обикновен, а от смъртен сън.

На разсъмване един от момците отишъл в града да купи храна. Старата монета, която дал на търговеца, послужила за повод да се разкрие необикновеното произшествие. Разговорът с момъка, който мислел, че още продължава гонението на Деций, окончателно обърнал на него общото внимание. За случката узнал и местният епископ. Той разпитал момъка и разбрал Божиата тайна. А като чул за другите момци, останали в пещерата, пожелал да ги види. Епископът се отправил за там с управителя и множество народ. При входа на пещерата епископът разглеждал внимателно обстановката и намерил сред камъните медно запечатано сандъче. Като го разтворил в присъствието на всички, видял там две оловни плочки, поставени от Теодор и Руфим. Тия плочки разяснили на всички загадъчните думи на възкръсналия момък. Всички били поразени и прославяли Бога, дивен в Своите чудеса.

Император Теодосий веднага бил уведомен за това събитие. "Заповядай да се изпратят честни мъже да видят чудото, което Господ извърши в твоето царуване! – пише на Теодосий Млади

ЖИТИЯ НА СВЕТИИТЕ

епископът и управителят, – понеже в наши дни се прояви образът на бъдещото възкресение от мъртвите."

Но царят пристигнал сам в Ефес с множество вярващи и се поклонил на св. момци. След продължителна беседа с него, момците в неговото присъствие заспали вечния си сън до всеобщото възкресение. Теодосий заповядал да направят 7 сребърни ковчега и да поставят в тях телата на момците. В същата нощ обаче те му се явили на сън и го помолили да ги остави да почиват в пещерата, както почивали по-рано.

Поразителността на това събитие бързо се разпространила по целия християнски свят. Неговата достоверност се потвърждавала от мнозина заслужаващи доверие писатели и свидетели.

Пещерата на момците сълго била показвана близо до Ефес, в склоновете на планината Прион. Съдбата на св. моци на седемте момци е неизвестна след XII в., в началото на който игумен Даниил ги видал в пещерата.

© Жития на светците. Синодално издателство, София, 1991 година, под редакцията на Партений, епископ Левкийски и архимандрит д-р Атанасий (Бончев).